

Оснивач

КЊИЖЕВНИ КЛУБ „БАГДАЛА“

Досадашњи уредници

Од броја 1 до 107 Б. Ј. Лазаревић (главни уредник)

и Добри Димитријевић (одговорни уредник)

Од броја 108 до 186 Љубиша Ђидић (главни и одговорни уредник)

Редакција

Милош Петровић, гл. и одг. уредник

Радомир Андрић

Небојша Брадић

Бошко Руфинчанин

Милан Вучићевић

Гордана Влаховић

Верољуб Вукашиновић

Издаје

Књижевни клуб Багдала, Мајке Југовића 3, Крушевац

Припрема и штампа

„Графика Симић“, Крушевац

Корице: Владан Симић

Часопис излази тромесечно

Поједино број 300 динара

Преплата за 2021: 1000 динара

Преплату слати на жиро-рачун Књижевног клуба

„Багдала“ Крушевац **205-28452-92**, Комерцијална банка

Крушевац са назнаком за часопис БАГДАЛУ

Телефон редакције **(037) 442-987**

e-mail: knjbagdata@mail.com

knjbagdata@mts.rs

Internet:www.bagdata.rs

Ручкописи се не враћају

Решеним Министарства за информације бр. 651-03-00110/2001-02 од 09.01.

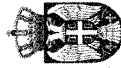
2001. године Багдала је уписана у регистар јавних гласила под редним бројем 56

Решеним Републичког секретаријата за културу Србије бр. 413-45/73-02

Багдала не подлеже порезу на промет

Издање овог броја помогли су: Министарство културе и информисања Србије,

Град Крушевац и Књижевни клуб Багдала

YU ISSN 0005 - 3880

САДРЖАЈ

Из филозофије језика

Радивоје Керовић: Матерњи језик и мисаони свет 3

Из савремене руске поезије

Маријана Соломко: Буди уз мене,
Надахнуће, Кап – Белешка о писцу 19

Поезија

Веселин Мишнић: Зашто моја мајка лубди
изнад шаховских поља, Вршај без жита 24

Весна Радовић: Писмо, Милост

велике кише, Михољдан, Шкура бура 28

Валентина Милачић: Преко пута,

Бесједа, Ураган сна, Храброст 32

Зорица Бабурски: Немилосна

земља, Звук катанца 35

Здравко Миовчић: Скица за

(не)скаске, О звери, О паузи 37

Гордана Влајић: Хиљаду пет стотина двадесет

осмог дана биљара, Хлеб нека су ти очи 40

Миодраг Д. Игњатовић: Деспот од љубави 42

Прича

Ранко Павловић: Шпијун 48

Мирослав Раичевић: Тамница без браве 54

Никола Јеремијаш: Синови Бетелгеца 56

Томислав Ђокић: Свиљена кртица 63

Милица Јефтимијевић Лилић: Срећна слава 69

Драго Кекановић: Опсада Београда	73
<i>Есеј</i>	
Мирко Демић: О једном диносаурусу, савим лично	85
<i>Осврти</i>	
Вук Жикић: О Ничевом <i>Освиту</i>	95
Славица Јовановић: Поезија у светлу христолошких рефлексија и реминисценција (Зоран Недељковић: Соколарев прстен)	99
Александар Чотрић: Духовна просветљења (Сенка Павловић: Хумором против короне)	103
Бранко Стојановић: Аргументи и мач речи (Мићо Цвијетић: Лица и образине: Уредничке године у Књижевним новинама)	107
Цвијетин Ристановић: Вриједна књига о јунацима из устаничких пјесама Филипа Вишњића (Стево Посовић: Јунаци из устаничке епопеје Филипа Вишњића)	112
Радоје Фемић: Разоружавајућа снага лирике (Андрија Радуловић: Генерал и ластва)	119
Душан Стојковић: Грмљавина лирике Биљане Миловановић Живак (Биљана Миловановић Живак: Грмљавина је дуго трајала)	124
Александар Б. Лаковић: Између скривеног и нескривеног (Саша Радојчић: То мора да сам такође ја)	131
Гордана Влаховић: Савлађивање простора у потрази за саговорником (Слађана Ристић: Свинг на Карловом мосту)	135
<i>Музичка уметност</i>	
Милош Браловић: Поводом 650 година града Крушевца – опера Лазарево обретенје	138

ПОВОДОМ 650 ГОДИНА ГРАДА КРУШЕВЦА –
ОПЕРА *ЛАЗАРЕВО ОБРЕТЕНИЈЕ*

Плато испред цркве Лазарице, Крушевац,
27. јун 2021. Солисти, хор „Источник“,
Уметнички ансамбл Станислав Бинички

Премиијерним извођењем опере *Лазарево обретеније* Миролуба Аранђеловића Расинског, на либрето Небојше Лапчевића, прослављен је 650. рођендан града Крушевца. Опера је изведена на плагоу испред цркве Лазарице, у Лазаревом граду, 27. јуна 2021, а извели су је наши еминентни уметници и ансамбли.

Насловну улогу тумачио је баритон Вук Зекић, кнегињу Милицу сопран Мина Глигорић, светог Амоса бас Горан Крнета, Милоша Обилића баритон Милутин Јоцић (младом баритону ово је била прва оперска улога), султана Мурата бас – глумац Микша Јовановић, Бајазита тенор Михаило Оташевић, вилу и кћер Мару сопран Исидора Стевановић, а кћер Теодору сопран Тамара Митровић. Лик младог Стефана донео је Мартин Томић, члан драмског студија Културног центра Крушевац. У извођењу су учествовали хор „Источник“ и уметнички ансамбл Станислав Бинички, уз клавируску сарадњу Невене Живковић. Дириговао је Раде Пејчић.

Прича нас води у период између 1371. године, у време полагања темеља тадашњег престоног града Крушевца и 1389. године и погибије кнеза Лазара у битци на Косову пољу, као и легенди према којој се

кнежева глава, пошто је била одрубљена, поново спојила са његовим телом. Опера је конципирана у три слике. У првој, изразито ведрог и оптимистичног карактера, представљена је радост кнеза Лазара, његове породице и народа поводом изградње новог престоног града. У другој, драмски најинтензивнијој слици, одвија се погибија кнеза Лазара, султана Мурага и Милоша Обилића на Косову. Трећа нас враћа у Крушевац где вести са Косовске битке стижу до кнегиње Милице и народа, а потом се дешава и легендарно Лазарево обретеније.

Вук Зекић је прецизном интонацијом и јасном артикулацијом текста изнео улогу кнеза Лазара. Иако убедљивом у свом наступу, Зекићу је у последњој слици помало недостајао тренутак трансформације од погубљеног кнеза, војсковође у будућег свеца. Мирноћа и стабилност била је главна одлика интерпретације Горана Крнете у улози светог Амоса, као духовног вође кнеза Лазара. Мина Глигорић је емотивно и предано приступила улози кнегиње Милице, мајке Маре, Исидоре и Стефана, а касније и удовице кнеза Лазара. Међу извођачима, изразито су се истакли Милутин Јоцић и Микша Јовановић (као Милош Обилић и Мурат), који су поред својих улога у другој слици, све време били присутни као чланови хора „Источник“. Јоцићев лирски баритон пуног, али меког звука, одлично је пристао лику Милоша Обилића, младог и енергичног борца. Тамара Митровић и Исидора Стевановић, су, као и претходна двојица, вешто „искакале“ из „хорских улога“ жена из народа, удовица и тако даље, у своје солистичке роле. Тенор Михаило Оташевић звучао је можда ослабљено – његовом гласу је недостајало волумена – за улогу Бајазита. Доживљај не би био потпун без хора, који је у улози народа, владика, војника, удовица и других анонимних личности ефектно коментарисао радњу,

као ни оркестра који је диригент Раде Пејчић зналачки водио.

Музика је компонована у неокласичном маниру и на јасан, врло пластичан начин дочарава и прати догађаје на сцени. Написана је за редукован оркестар: флауту, хорну, трубу, тромбон, ударалке, клавир и гудачки оркестар. Тип оркестрације је очигледно биран у складу са темом опере, којој и приличи резак, опорији оркестарски звук у којем се неретко јављају и оштрија сазвучја. Без обзира на то, тај стандардни ансамбл је показао своје различите могућности, тако да је једнако добро звучао и у лирским одломцима.

Конечно, опера је изведена без посебно конструисане сценографије – будући да је извођење било на отвореном, у ту сврху послужио је звоник на плагоу испред цркве, као и низ од девет пројектованих слика Милића од Мачве, које тематски одговарају садржају опере, а сценском угођају допринели су и костими. Елементи режије и сценског покрета дошли су до изражаја у појавама светог Амоса, Милоша Обилића и Мурага, будући да су Горан Крнета, Милутин Јоцић и Микша Јовановић своје улоге изводили напамет, те их извођење деонице није ометало у сценском покрету.

Публика је овацијама поздравила извођаче, композитора и либретисту, а град Крушевац је тако на достојан начин обележио свој јубилеј. Задовољна публика и извођачи нам говоре да је ово једно од дела које би у будућности требало да доживи значајан број извођења и тако се угради у наш музички живот.

Милош БРАЛОВИЋ